

Z naší Kroniky...

Neslavné 40. výročí „Srpena 1968“

21. srpna to je již 40 let, kdy vojska pěti „spřátelených“ zemí Varšavské smlouvy - SSSR, Polsko, Maďarsko, Bulharsko a NDR překročily hranice Československa a bez ozbrojeného odporu naší armády i civilistů obsadily strategická místa - státní hranice, města, vesnice, ale především Prahu a její významné a důležité budovy... Invaze se zúčastnilo až půl milionu vojáků. Nasazeno bylo 6300 tanků, 2000 děl, 550 bojových a 250 dopravních letounů. Civilní obyvatelstvo netušilo, co se stalo, co je příčinou přítomnosti cizích vojsk, obrněných vozidel, tanků a ozbrojených vojáků v jejich bydlíštích. Ráno 21. srpna lidé slyšeli v rozhlase slovo „mobilizace“ a všichni měli v tu chvíli pocit, jako by na ně sáhla smrt.

Srpen 1968 je velmi neslavné výročí a mnozí z nás mají jistě stále před očima události z té doby, ale máme již také mladou generaci, která toto období nezažila a možná toho ani mnoho z této doby neslyšela vyprávět. Opsala jsem tedy pro Vás pro všechny, pro pamětníky i pro ty později narozené, zápis z kroniky naší obce z roku 1968, abyste se mohli na chvíli zahledět zpět do minulosti.

Rok 1968

Začátek roku 1968 byl politicky bouřlivý. Plénium Ústředního výboru Komunistické strany Československa dávalo tušit změny v dosavadní politice. Jsou tu dva politické faktory. Ústřední výbor a strana KSČ byly ovládnuty novým duchem, ideou nové socialistické demokracie. Ne všichni však drželi stejný krok a tak se objevily dva druhy sil: progresivní a konzervativní. Celý národ se podílel na těchto změnách. Státní aparát je postaven pod kontrolu lidu. Mnozí vedoucí funkcionáři byli zbaveni svých funkcí ve státě, v krajích, okresech i obcích. Objevily se ve vedení strany nové osobnosti: Josef Smrkovský, Oldřich Černík, Alexandr Dubček, Čestmír Císař a jiní.

Situace ve straně i národě se zostřuje. Dostupuje vrcholu v srpnu tak, že v noci z pondělí na úterý dne 21. srpna vstupují na naše území vojska Varšavské smlouvy: Sovětského svazu, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky, Bulharské lidové republiky a Polské lidové republiky.

Brzy po půlnoci zapínali občané rozhlas, tvořili hloučky a debatovali. Pražská rozhlasová stanice se však brzy odmlčela. Rozezvučely se tak zvané rozhlasové štafety na území Čech, Moravy a Slovenska. Vysílaly se zprávy z krajských měst: Praha, Plzeň, Budějovice, Hradec Králové, Ostrava a některá slovenská města. Ve zprávách byly hlášeny pohyby vojsk v jednotlivých krajích. Do Východočeského kraje přišlo polské vojsko ve středu.

Prezident Ludvík Svoboda nabádá v rozhlase obyvatelstvo ke klidu a rozvaze, aby nedala příčinu k zákrokům vojenských sil. Lidé jsou překvapeni, udiveni přítomností vojsk. Proto v obcích i městech, samozřejmě i v naší obci, uplatňovali svou „lidovou tvořivost“. Objevily se nápisy nabádající vojsko k odchodu domů. Obyvatelstvo je deprimováno a dezorientováno vývojem událostí. Lidé nedočkavě a s dychtivostí čekali na noviny všeho druhu. Četli je od A až do Z. Nikdy v minulosti i v současnosti nebyl takový zájem o tisk jako v této době. Za hodinu po dodání novin do prodejen, nebylo možno koupiti žádný z denních

listů. Náklady výtisků nestačily. Rozhlas a televize rozšířily vysílání tak, že hlásily zprávy po celý den.

Všechny události, které se děly v srpnu 1968 v naší obci, zapsal krounský kronikář pan Miloslav Věrtelář den po dni. V příštích dnech se na našich webových stránkách budete moci dočíst další podrobnosti.